

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Viery Pepelovej a JUDr. Eleny Krajčovičovej v právnej veci žalobcu **Ing. P. K. B.B., K.** proti žalovanému **T. spol., s. r. o., B.B., P.** zastúpenému

JUDr. E. K. advokátkou so sídlom v B.B., **R. o zaplatenie 885 804,- Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu a žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 40 Cb/38/1999 zo dňa 06. júna 2007, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Odvolanie žalobcu **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 885 804,- Sk s 24,13% ročným úrokom z omeškania zo sumy 4 957 000,- Sk od 30. marca 1998 do 10. septembra 2001 a zo sumy 885 804,- Sk od 11. septembra 2001 do zaplataenia. Žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 82 572, 08 Sk.

V odôvodnení uviedol, že žalobca si uplatnil právo na zaplataenie 4 957 000,- Sk z titulu vyrovnacieho podielu podľa § 61 v nadväznosti na § 150 Obchodného zákonníka a zaplataenie 24,13% ročného úroku z omeškania podľa § 369 a § 502 Obchodného zákonníka. Žalobca bol spoločníkom žalovaného do 20. decembra 1996, kedy rozhodnutím valného zhromaždenia zanikla jeho účasť v spoločnosti. Vylúčený spoločník má voči spoločnosti právo na vyplataenie vyrovnacieho podielu podľa § 61 a § 150 Obchodného zákonníka. Za deň, ktorým spoločníkovi vzniká právo na vyrovnací podiel treba považovať deň vylúčenia spoločníka zo spoločnosti na základe rozhodnutia valného zhromaždenia, v tomto prípade dňa 20. decembra 1996. Žalovaný schválil ročnú účtovnú závierku za rok 1996 na valnom zhromaždení dňa 30. decembra 1997, splatnosť vyrovnacieho podielu nastala v zmysle § 61 ods. 3 Obchodného zákonníka v znení platnom v čase zániku účasti spoločníka v spoločnosti dňa 30. marca 1998.

Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že výška vyrovnacieho podielu žalobcu ku dňu zániku jeho účasti v spoločnosti bola 4 588 011,- Sk. Znalkyňa dňa 12. februára 2007 predložila súdu doplnok č. 1 k znaleckému posudku, keďže následne zistila, že pri vypracovaní znaleckého posudku metodicky nesprávne určila sumu čisto obchodného imania, čo má za dôsledok zmenu v sume vypočítaného vyrovnacieho podielu. Výpočet preto opravila a výšku vyrovnacieho podielu určila sumou 5 068 431,- Sk.

Žalobca podľa znaleckého posudku a doplnku č. 1 by mal právo na vyplataenie vyrovnacieho podielu vo výške 5 068 431,- Sk. Žalobou si však uplatnil 4 957 000,- Sk. Z uplatnenej sumy žalovaný zaplatil 4 071 197,- Sk, preto má žalobca právo na zaplataenie vyrovnacieho podielu výške, ktorá zostala predmetom sporu.

Vyrovnací podiel sa stal splatným dňa 30. marca 1998. Keďže žalovaný žalobcovi vyrovnací podiel v lehote splatnosti nezaplatil, dostal sa do omeškania, preto žalobcovi vzniklo právo na zaplataenie úroku z omeškania v zmysle § 369 a § 502 Obchodného

zákonníka vo výške 24,13% podľa priemernej úrokovej sadzby, ktorú poskytovali peňažné ústavy v čase vzniku záväzku. Výšku úrokovej sadzby mal súd preukázanú dokladmi zo V. a. s. a S. a. s. Úrok z omeškania priznal zo sumy 4 957 000,- Sk od 30. marca 1998 do 10. septembra 2001, pretože v tento deň žalovaný z tejto sumy zaplatil 4 071 196,- Sk. Zo sumy 885 804,- Sk súd priznal úrok z omeškania od 11. septembra 2001, kedy sa žalovaný dostal do omeškania so splnením tohto záväzku. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

Proti rozsudku podal odvolanie žalobca a proti výroku o príslušenstve pohľadávky aj žalovaný.

Žalobcovi, ktorý bol zastúpený v konaní právnym zástupcom, bol napadnutý rozsudok v zmysle § 49 ods. 1 O. s. p. doručený dňa 12. júla 2007. Žalobca podal odvolanie dňa 16. augusta 2007, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej lehoty / § 204 ods. 1 O. s. p. /. Jeho návrhu na odpustenie zmeškania lehoty nebolo vyhovené. Odvolací súd preto odvolanie žalobcu ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O. s. p. odmietol.

Žalovaný v odvolaní uviedol, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akým spôsobom dospel súd k výške sadzby úroku z omeškania, na zaplatenie ktorého žalovaného zaviazal. Súd konštatoval, že výšku úrokovej sadzby mal za preukázanú nielen dokladmi zo S. a. s., ale aj dokladmi z V. a. s. V rámci dokazovania však nebol vykonaný dôkaz, o ktorý sa súd opiera. Žalovaný považuje zákonnú úpravu úrokov z omeškania za nedostatočnú, keďže výška úrokov sa rôzni podľa druhu a výšky poskytovaného úveru. Úrok z omeškania vo výške, priznanej žalobcovi, nebol v žalobe požadovaný.

Za nesprávne určenú považuje aj súdom stanovenú dĺžku obdobia, počas ktorého sa mal dostať do omeškania s plnením záväzku. Podľa jeho názoru nie je v danom prípade možné aplikovať ustanovenie § 61 ods. 3 Obchodného zákonníka v znení platnom pre predmetné obdobie. Žalobca sa domáhal určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktorým bol vylúčený zo spoločnosti žalovaného, pričom konanie o jeho žalobe bolo ukončené až rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Obo 275/99 zo dňa 13. augusta 2001. Žalovaný sa nedostal do omeškania s vyplatením vyrovnacieho podielu, lebo jeho povinnosť vyplatiť žalobcovi vyrovnací podiel nastala až právoplatnosťou uvedeného rozsudku odvolacieho súdu. Žalovaný sa v dobrej viere spoliehal na to, že vznik

jeho povinnosti vyplatiť vyrovnací podiel je viazaný na rozhodnutie súdu. V tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 365 druhá veta Obchodného zákonníka. Priznanie úroku z omeškania od doby, určenej v rozsudku, by bolo podľa jeho názoru v rozpore s dobrými mravmi, pretože žalovaný sa nikdy nebránil vyplateniu vyrovnacieho podielu.

Napadnutý rozsudok navrhuje zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že úroky z omeškania, požadované žalobcom, vychádzali z obvyklých úrokových sadzieb a boli uplatnené v súlade s ustanovením § 369 a § 502 Obchodného zákonníka, čo bolo preukázané potvrdením peňažného ústavu. Je nepochybné, že žalobca bol vylúčený zo spoločnosti na valnom zhromaždení dňa 20. decembra 1996 a nie rozhodnutím súdu. Žalovaný je preto v omeškaní od 30. marca 1998. Napadnuté rozhodnutie navrhuje potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní veci podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Z obsahu odvolania žalovaného vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa navrhuje zrušiť v časti, týkajúcej sa 24,13% ročného úroku z omeškania zo sumy 4 957 000,- Sk od 30. marca 1998 do 10. septembra 2001 a zo sumy 885 804,- Sk od 11. septembra 2001 do zaplatenia.

Spoločníkom žalovaného bol žalobca do 20. decembra 1996, kedy rozhodnutím valného zhromaždenia zanikla jeho účasť v spoločnosti. Žaloba ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia, ktorým bol vylúčený zo spoločnosti, bola rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 08. júna 1999 sp. zn. 44 Cb 9/97 zamietnutá. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu SR zo dňa 04. mája 2001 sp. zn. 5 Obo 275/99. Keďže uznesenie valného zhromaždenia je platné dňom jeho prijatia a k zmene nedošlo ani na základe žaloby o určenie jeho neplatnosti, súd prvého stupňa správne skonštatoval, že k zániku účasti žalobcu v spoločnosti došlo dňa 20. decembra 1996.

Podľa § 61 ods. 3 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase vzniku práva žalobcu na vyplatenie vyrovnacieho podielu, splatnosť vyrovnacieho podielu nastáva uplynutím troch mesiacov od schválenia ročnej účtovnej závierky, ak spoločenská zmluva alebo stanovy neurčujú inak. Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že žalovaný schválil ročnú účtovnú závierku za rok 1996 na valnom zhromaždení dňa 30. decembra 1997. Keďže splatnosť vyrovnacieho podielu nastala dňa 30. marca 1998, dostal sa žalovaný uvedeným dňom do omeškania so splnením peňažného záväzku.

Pokiaľ ide o výšku priznaných úrokov z omeškania, žalobca na pojednávaní, konanom dňa 14. júna 2006 navrhol zmenu žaloby tak, že požadoval priznať úrok z omeškania vo výške 24,13% ročne zo sumy 4 957 000,- Sk od 30. marca 1998 do 10. septembra 2001 a zo sumy 885 804,- Sk od 11. septembra 2001 do zaplattenia. Súd prvého stupňa zmenu žaloby pripustil. Námieta žalobcu, podľa ktorej súd rozhodol nad rámec žaloby preto nie je dôvodná. Výšku úrokov z omeškania súd určil v súlade s ustanovením § 369 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase splatnosti vyrovnacieho podielu, pričom vychádzal z dokladov o úrokových sadzbách, používaných v rozhodnom období v peňažných ústavoch S. a. s. a V. a. s., ktoré sú súčasťou spisového materiálu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa časti napadnutej žalovaným ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 O. s. p. Žalobcovi v odvolacom konaní trovy nevznikli, v dôsledku čoho mu neboli priznané.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 07. mája 2009

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: L. B.